

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/61/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324201556
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324201556.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodine Levice z rodičov: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXX/X, E. - F. a A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. H. XXXX/XX, I., o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Mal. A., nar. XX.XX.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

II. Matka je p o v i n n á prispievať na výživu mal. dieťaťa sumou 75,- eur mesačne, ktoré výživné je povinná platiť vždy do 15-teho dňa toho - ktorého mesiaca vopred, k rukám otca, počnúc dňom 01.06.2024.

III. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 01.12.2021 č.k. 6P/97/2021-134 v časti o zverení a výživnom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec maloletého dieťaťa sa návrhom súdu doručeným dňa 18.04.2024 domáhal zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. Mal. A. navrhol zveriť do jeho osobnej starostlivosti a zo strany matky určiť výživné vo výške 75,- eur mesačne. Styk matky s maloletým nežiadal upraviť, nakoľko sa na styku vedia dohodnúť. V návrhu poukázal na to, že mal. A. pochádza z jeho manželského vzťahu, pričom súdom bolo ich manželstvo rozvedené a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matke. Minulý rok vo februári 2023 prestúpil do školy v Leviciach a presťahoval sa k nemu do

Levic. Matka s tým súhlasila, aby syn nemusel cestovať každý deň do školy. Matka je so synom v pravidelnom kontakte a má s ním dobrý vzťah. Matka maloletého je toho času na PN kvôli rizikovému tehotenstvu, presťahovala sa s aktuálnym partnerom do Trenčína a z toho dôvodu sa dohodli, že mal. A. bude zverený do jeho osobnej starostlivosti. Matka je so synom v pravidelnom kontakte, zaujíma sa o jeho školské výsledky. Dieťaťu kupuje ošatenie, resp. po dohode iné potrebné veci. Maloletý má dobrý vzťah aj s jeho priateľkou, u ktorej bývajú. Poukázal na to, že v predchádzajúcej škole bol syn šikanovaný, zakriknutý, mal problémy so stravovaním. Situácia sa postupne zlepšila po prestupe do školy v Leviciach.

2. Dňa 30.05.2024 súd rozhodol na pojednávaní v neprítomnosti matky, ktorá mala doručenie predvolania vykázané, svoju neúčast' ospravedlnila z dôvodu vysokého štádia rizikového tehotenstva. Matka so zverením maloletého do osobnej starostlivosti otca plne súhlasila a zároveň požiadala, aby súd rozhodol na pojednávaní v jej neprítomnosti.

3. Kolízný opatrovník navrhol podanému návrhu vyhovieť, nakoľko otec zabezpečuje starostlivosť na dobrej úrovni. Maloletý sa vyjadril, že chce bývať u otca, s matkou je v pravidelnom kontakte. Kolízny opatrovník zároveň vyzdvihol, že rodičia maloletého spolu komunikujú na veľmi dobrej úrovni.

4. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Maloleté dieťa pochádza z manželstva jeho rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 01.12.2021 č. k. 6P/97/2021-134 bolo manželstvo rodičov maloletého rozvedené, mal. A. bol na čas po rozvode zverený do osobnej starostlivosti matke. Otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého sumou 150,- eur mesačne vždy do 18. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou výroku rozsudku o rozvode manželstva. Súd zároveň vyslovil, že obaja rodičia sú oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok. Na základe dohody s matkou je dieťa v domácnosti otca od februára 2023, kedy prestúpilo do ZŠ v Leviciach.

4.1. Zo správy zo šetrenia pomerov v domácnosti otca, ktorú dňa 29.05.2024 vypracoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, odbor sociálnych vecí a rodiny, vyplýva, že otec s maloletým býva v 3-izbovom byte, ktorý je vo vlastníctve jeho partnerky. Byt je zariadený adekvátne potrebám rodiny. Mal. A. má vytvorené podnetné prostredie a priestor pre pokojný spánok a učenie. Otec s matkou je v pravidelnom kontakte, matka pokiaľ bývala v Leviciach, chodila k otcovi na kávu. Matka má aj Edupage a zaujíma sa o výsledky syna. V rámci šetrenia pomerov bol vykonaný informatívny pohovor s mal. A.. Okrem iného uviedol, že s ocinom má veľmi dobrý vzťah, všetko mu hovorí a vždy mu všetko pomôže vyriešiť. Otcovu priateľku volá teta C., s ktorou si tiež rozumie. Uviedol, že bude mať sestričku, už sa veľmi na ňu teší a asi ju pôjde s ocinom aj pozrieť. Mamina sa teraz presťahovala do Trenčína, vie, že je to ďaleko, ale sem-tam chce za ňou aj chodiť, aby bol aj so sestričkou. S maminou volá každý deň, niekedy aj viackrát za deň, má aj Edupage, takže vie, ako sa učí. Mamina s ocinom sa nikdy nehádajú, teda aspoň ich nikdy nepočul. Mamina k nim chodila na kávu, pokiaľ bývala v Leviciach. Mamine, ako aj ocinovi hovorí všetko, čo sa deje. Je rád, že býva u ocina nechcel ísť s maminou bývať do Trenčína, lebo nikoho tam nepozná. V Leviciach si už našiel kamarátov, aj dobrú školu má a je takto veľmi spokojný.

4.2. Z hodnotenia, ktoré vypracovala základná škola, ktorú navštevuje maloletý, je zrejmé, že maloletý prichádza na vyučovanie načas a pripravený, je upravený, nevymeškáva, pretrváva pravidelná školská dochádzka. Dosahuje dobré výsledky, priemer známok má

v jednotlivých predmetoch od 1,50 do 3,25. Správanie v škole je v súlade so školským poriadkom, je nekonfliktný, kamarátsky. Poplatky v škole sú uhradené. O mal. A. sa zaujíma len otec, ktorý sa zúčastňuje rodičovských združení, aj konzultácií s triednou učiteľkou a špeciálnou pedagogičkou. Biologická matka školu ohľadne výchovno-vzdelávacích výsledkov nekontaktovala, nezaujíma sa o prospech a správanie maloletého.

5. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami.6) Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

6. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

7. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

8. Podľa § 24 ods. 6 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

9. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

10. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

11. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

12. Pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností má súd povinnosť prihliadať vždy na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby k rodičom, príbuzným, prostrediu, vývinové potreby, ako aj na stabilitu budúceho výchovného prostredia.

13. Základným predpokladom pre zmenu rozhodnutia súdu o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu je jestvujúca zmena pomerov, pričom nemusí ísť

o zmenu pomerov, ktorá je podstatná oproti času, keď súd rozhodoval o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

14. V čase posledného rozhodovania súdu o úprave práv a povinností rodičov k mal. dieťaťu (rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 6P/97/2021-134 zo dňa 01.12.2021) mal maloletý A. 9 rokov. V tom čase bol v priamej starostlivosti jeho matky.

15. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že aktuálne osobnú starostlivosť o mal. A., už od februára 2023, zabezpečuje výlučne otec mal. dieťaťa, s čím matka maloletého súhlasila, pretože maloletý prestúpil do základnej školy v Leviciach. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletý má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky na zdravý rast a vývoj a v starostlivosti otca o maloletého neboli zistené žiadne nedostatky. Vzhľadom na súhlasné stanovisko matky mal. dieťaťa so zverením mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti jeho otca a aj súhlasné stanovisko kolízneho opatrovníka a samotného maloletého, súd zveril maloletého A. do osobnej starostlivosti jeho otca. Obaja rodičia sú naďalej oprávnení maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, keď sú nositeľmi rodičovských práv a povinností v celom rozsahu. V tejto časti (týkajúcej sa zastupovania dieťaťa) výrok rozsudku o úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode zostal nezmenený.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

19. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Zákon o rodine prostredníctvom vyššie citovaných ustanovení vyjadruje všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patri k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu

dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a pod. Výživné má slúžiť nielen na uspokojovanie hmotných potrieb, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, kultúru, športové potreby, rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej

miere sa o dieťa osobne stará a rovnako berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

23. Ako vyplýva zo zhodných vyjadrení rodičov maloletého, tento sa od februára minulého roka nachádza vo výlučnej starostlivosti otca. V spoločnej domácnosti s otcom žije aj jeho partnerka a jej plnoletá dcéra. Otec v minulosti vykonával živnostenskú činnosť, ale od 01.11.2023 je zamestnaný v SE, a. s. závod Atómové elektrárne Mochovce, jeho priemerný čistý mesačný príjem je 739,59 eur, sám uviedol, že si privyrába aj brigádnicke, pričom pri šetrení rodinných pomerov sa vyjadril, že jeho príjem je cca 1 600,- eur mesačne. Jeho partnerka je tiež zamestnaná a dosahuje mesačný príjem približne 450,- eur. Bývajú v byte, ktorý je vo vlastníctve partnerkinho otca. Otec mesačne uhrádza za nájom 230,- eur, električka 45,- eur, internet a TV 40,- eur, mobil otca, partnerky a ma. A. 75,- eur, spotrebný úver 412,37 eur, hypotéka 243,- eur, životná poisťka otca 50,- eur, úver 94,27 eur a poistenie auta 138,- eur ročne. Ostatné bežné výdavky ako sú strava, bývanie a pod. si delí s partnerkou. Je vlastníkom motorového vozidla. Inú vyživovaciu povinnosť nemá.

24. Matka maloletého je zamestnaná, toho času je práceneschopná z dôvodu rizikového tehotenstva. Žije spolu s partnerom v domácnosti jeho rodičov. Spoločne uhrádzajú náklady na bývanie vo výške 250 eur mesačne, pričom tieto náklady pokrývajú elektrinu, vodu, plyn a kúrenie. Potraviny, drogéria, lieky, oblečenie si obaja hradia z vlastných príjmov a predstavujú sumu približne 350 eur. Matka je aktuálne poberateľkou nemocenskej dávky vo výške 24 eur na deň a tehotenskej dávky vo výške 8 eur na deň. Medzi pravidelné mesačné výdavky matky patrí aj paušál 35 eur a rodinné poistenie 25 eur, ktorú zdieľa spoločne s bývalým manželom (otcom maloletého), pričom túto sumu poukazuje na účet bývalého manžela. Matke sa má v júli tohto roku narodiť ďalšie dieťa. Matka pravidelne a dobrovoľne prispieva na výživu mal. A. sumou 75 eur mesačne, na ktorej sa dohodli spolu s otcom maloletého. Okrem toho kupuje synovi ošatenie a podieľa sa po dohode s otcom i na ostatných nákladoch maloletého.

25. Maloletý navštevuje piaty ročník základnej školy, v ktorej sa platí mesačne poplatok 6 eur za rēziu v školskej jedálni. Výdavky na jeho stravu sú približne vo výške 150 eur mesačne. Maloletý je zdravý, navštevuje alergologickú ambulanciu z dôvodu sezónneho výskytu alergií. Raz ročne maloletý navštevuje CPPP v Leviciach, nakoľko trpí poruchou pozornosti a dysgrafiou. V rámci mimoškolských aktivít sa venuje futbalu. Náklady sú spojené zatiaľ len so športovým oblečením.

26. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletého a zárobných a majetkových pomerov oboch rodičov, súd určil výživné zo strany matky na maloletého v sume 75,- eur mesačne, ktorú matku zaviazal uhrádzať k rukám otca vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca, počnúc dňom 01.06.2024 (od začatia konania do

dňa rozhodnutia matke na výživnom nevznikla zaostalosť). Takto určené výživné spolu s výživným zo strany otca, ktorý svoju vyživovaciu povinnosť plní aj samotným výkonom osobnej starostlivosti o maloletého a zabezpečením bytových potrieb dieťaťa, sú spôsobilé pokryť odôvodnené potreby maloletého, pričom je tiež primerané možnostiam a schopnostiam oboch rodičov. Pri určení výšky výživného súd zohľadnil skutočnosť, že matka okrem výživného, ktoré zasiela na účet otca, pravidelne participuje i na ostatných nákladoch dieťaťa, ako i na skutočnosť, že odôvodnené potreby maloletého A. sú sčasti pokryté i rodinnými prídavkami vo výške 60,- eur mesačne.

27. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).